

Ой, заграли музиченьки, на весілля звучи...

"Молодий молоду покотив на льоду! Уставай, молода, бо холодна вода!.." Цю весільну пісеньку-частівку знають усі. За неї наречена і наречений дають дітям гостинці, запрошують малечу у танок. І так діти переймають традицію у старших. Так живуть весільні ритуальні дії, спрямовані на міцність сім'ї, на любов і добробут.

САМЕ весільні обряди, особливості їх ведення, збирали по селах нашого району методисти РБК Надія Кравчук, Марія Дукач, режисер Олександр Мельник. Їхній набуток і ліг в основу "Поліського весілля" – свята, яке, як виявилось, нам треба. Таке свято вчить, коли і як Затькові-матері слово сказати і коли сватам рушники пов'язати. Тож минулої неділі на райцентрівський майдан Єдності вивісили величезний вінок, поставили розмальовану піч, лавку, столи. На свято прибули й кращі художні колективи Володимиреччини, зокрема – народні, аматорські. Приїхали ще з довіткою, бо ж проходили й переатестацію.

І ось весілля. Все на ньому – як бувало в житті. Не одній матері, яка пережила цей ритуал, кольнуло під серцем. Й не в одній затрепетало воно, бо ж діти – на виданні. А таких молодих батьків на "Поліському весіллі" було чимало. Величалися вони на фоні барвистої виставки вишитих рушників. І було радісно, що на диво-вишиття вернулася мода. Старі і малі вишивають свій рушник. Бабці-матері – дітям-онукам, а внучата – собі. Бо перший рушник – як Першоввересень для першокласника. Як перша молитва чи перша сповідь.

Колись знайома бабуся дала рушничок внучці і сказала: "Не соромся його. Він старий і не такий гарний. Але коли тобі буде погано в житті, візьми і тільки йому все розкажи. Скільки він буде у тебе – стільки матимеш поміч. Це рушник ще моєї бабусі..." Те внуча вже саме має внуків. Чого хотіло – досягло. А прабабусино рушника береже, як зіницю ока. А

ще кажуть, що коли жінки вишивають рушники, Бог їм силу посилає і день доточує. А що шиття й справді заспокоює, те знають усі.

Одне за одним спливають весільні дії. Заплітання вінка... Зведення молодих... Колись

зустріч із „коровайницями” Любові Музики з Острівця? Жіночки попровизили всю традиційну атрибутику, показали і дерев'яні ночовочки, і як коровай господині місяць, і якою лопатою хліб у піч саджають. Або взяти випровадини дочку у чужу сім'ю.

наречену і нареченого закривали в коморі, де всього багато: щоб у достатку започаткувалася сім'я. Жовкинівські аматори передавали творчу естафету хиноцьким. І дійсно: було чому почитися, і видно було, що нам у житті слід берегти.

Хіба могла не схвилювати

Як же тут доречна пісня "Ой давай, мати, шубу, йде молода до шлюбу". Або пісня для молодого "Ой ламніте верби та кладіте верхи, мені, молодому, до Божого дому"...

Весільні пісні – то роздолля врожайного поля. То царина духу нашого. То – ми з вами і зі

своїми дідами-прадідами. Зберігши пісню, зокрема весільну, от хоча б таку, як у поліських виконавиць, яких привезла Олександра Фейцер, можна бути спокійним: кращі традиції роду не обірвуться. Це ж підтвердив сімейний ансамбль Галини Москалик із Лозок (і матір, і тіток, і сестер із зятями, й племінницю та її маленьку донечку зібрала до купи Галина Адамівна, щоб показати народний спів). Що найцікавіше, у цьому рідинному ансамблі співають бабуся та правнучка Анастасія Свята. Маленькій артистці всього чотири роки. А як вона притупувала ніжку! Як поспівала за старшими!..

Потім ділили коровай. Почастували, разом з усіма, й голову РДА Олександра Бобрика, і його заступника Анатолія Бову. А "підошву" від короваю за звичаєм віддали музикантам. Ох і "вшварили" вони, ці троїсті музики Федора Ромася! А загалом у "Поліському весіллі" веселилося двадцять три колективи. В окрему розповідь просяться солісти, квартет РБК і ВІА із Довговолі, жіночі ансамблі з Воронок, Чакви, Канонич, Городця. Приємно здивували дівчатка з Більської Воли, представивши хореографічний фрагмент "Диких танців". На святі дебютували маленькі танцівниці з гурту "Намісто". А володимирецькі школярі піднесли власне бачення весілля. І добре, коли на ньому збирають усіх: і дорослих, і малих. "Посміялося" весілля з двох кумочок, роль яких майстерно виконали Марія Дукач та Людмила Трохимчук. Так, по-весільному, було вперше. І такі обрядові дії можливі в кожному селі. Так краще розкриються самотність і традиції поселення. Бо що не сільце – то свій обряд і своє співце.

Галина ТЕТЕНЬВА.

На знімку: моменти "Поліського весілля".
Фото
Сергія Дуляницького.